

Edini slovenski dnevnik
:: v Zedinjenih državah ::
Velja za vse leto ... \$3.00
Ima nad 8000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
:: in the United States ::
Issued every day except
: Sundays and Holidays :

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 209. — STEV. 209.

NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 5, 1912. — ČETRTEK, 5. KIMOVCA, 1912.

VOLUME XX. — LETNIK XX.

Iz delavskega sveta. Milica zoper delavce.

Premogovnike v Paint in Cabin Creek okraju je zasedlo vojaščvo in razorožilo vse ljudi.

VOJNO PRAVO.

Delavci so se sedaj sicer iznebili najetih lopov, a njihov položaj se ni izboljšal.

Charleston, W. Va., 4. sept. — Proglasenje vojnega prava nad Paint in Cabin premogarskim okrajem in razoroženje vseh oseb je imelo za posledico, da so se pobrali lopovi, katere je najela družba. V Paint Creek Junction, kjer se nahaja glavni stan vojaških čet, so zaplenili vojaki pri najetih bričih družbe nič manj kakor 7 strojnih topov in 1500 pušk.

Položaj 5000 na strahu se nahajočih premogarjev se pa s tem nič izboljšal, kajti mesta privatnih stražarjev so zavzeli vojaki, ki bodo istočasno silili delavce na delo.

Po guvernerju Glasseoku imenovana komisija za preiskavo razmer v štrajkarskem okraju je dospela danes v Paint Creek Junction, ter takoj začela z delom. Dognati mora mezdne razmere, delavske pogoje, vzroke štrajka in postopanje zasebnih štrajkarjev.

Člani komisije so: P. J. Donohue, škof katoliške škofije v Wheeling; L. Walker, odvetnik in milenci stotnik iz Fayetteville, ter Fred. O. Blue, davčni komisar iz Charlestona. Če bo ta komisija kaj dobrega storila za delavce, je precej dvomljivo.

Volitve v Ohio.

Columbus, O., 4. sept. — Kako priznanje so v Ohio našle ustavne izpembeme, izvzemši žensko volilno pravico, in kako so se motili oni, ki so mislili, da bo ljudstvo glasovalo v konservativnem smislu, je razvidno iz sledeče oficijelne tabele, ki je izšla včeraj zvez.

Za inicijativo in referendum je glasovalo 161,577 volilev, proti 95,879; za postave v prid delavstva 177,092, proti 76,710; za reforme sodišč 140,489, proti 97,500; za žensko volilno pravico 105,083, proti 160,745; za zakon o primarni volitvi 172,287, proti 76,010; za dobre deželne ceste 130,912, proti 118,476; za davčne postave 128,059, proti 110,544; za Home Rule 155,400, proti 87,207; za točilne licence 142,640, proti 76,139.

Roosevelt pred senatnim komitem.

Neoficijelna izjava senatorja Clappa pravi, da nastopi col. Roosevelt 2. ali 3. oktobra pred posebnim senatnim komitejem, kjer se bo zagovarjal proti obdolževanju, koje sta naperile proti njemu John Archbold in senator Penrose.

Denarje v staro domovino

pošljamo:

50 krov ..... za \$ 10.35
100 krov ..... za 20.50
200 krov ..... za 41.00
500 krov ..... za 102.50
1000 krov ..... za 204.00
5000 krov ..... za 1018.00

Poština je včetna pri teh svetih. Doma se nekazane svete po polnomu izplačajo brez vinjav odbitka.

Naše denarne pošiljalstva izplačuje c. kr. postni uradnik urad 11 do 12 dneh.

Denarje nam poslati je najprej nujno do \$50.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKER

82 Cortlandt St., New York, N. Y.
6194 St. Olaf Ave., N. B.
Newark, N. J.

Ugodne zvezne finance. Državni dolg manjši.

Carinski dohodki meseca avgusta in julija presegajo one teh mesecov pr. l. za \$8,000,000.

VELIKI STROŠKI.

Meseca avgusta se je zmanjšal zvezni dolg za \$689,542. — 15 novih narodnih bank.

Washington, D. C., 4. sept. — Po včeraj objavljenem oficijelnem izvestju presegajo dohodki v zvezni vlade meseca avgusta one v avgustu preteklo leta. Carinski dohodki meseca avgusta in julija, v prvih dveh mesecih tekočega poslovnega leta, so znašali v vsakem teh mesecu za \$4,000,000 več, kakor v istih mesecih leta 1911. Navadni davčni prejemki so bili v vsakem obeh mesecih za \$3,000,000 višji, kakor v istih mesecih preteklo leta.

Razun izdatkov za panamski prekop in obrestovanja zveznega dolga, presegajo navadni izdatki dohodke v obeh mesecih za približno \$16,000,000 manj, kakor v istih mesecih preteklega leta. To je pa pripisovati zavlačenju dovolne predlage v zaključnem tednu zasedanja Kongresa.

Zvezni dolg se je zmanjšal avgusta meseca za \$689,542.

Avsutn meseca je bilo organizovanih 15 narodnih bank s skupnim kapitalom \$495,000 za začetek. Skupno število do pretekle sobote organizovanih narodnih bank znaša 10,250.

Združene države so nakovalne meseca avgusta za \$505,000 cekinov, za \$586,000 srebrnega denarja in za \$226,000 novev po cent.

Wilson govori in — molči.

Včeraj zvezčer je Woodrow Wilson prvič govoril v mestu New York kot demokratični predsedniški kandidat in sicer pred svojo delavsko zvezo. Tudi pred zastopništvom v tujih jezikih izhajajočih časopisov je imel nagovor. Zbranim časnikom ga je predstavil Herman Bernstein. Imel je nekak "akademičen" govor, vendar se je skrbno izogibal vsake izjave glede onega mesta v svoji združini ameriškega naroda, kjer pravi, da bi mu bili Kitajci ljubki kot naseljenici pot pa gotova vrata naseljencev iz Evrope. Ker se je izognil vsaki tozadovni izjavi, so navzoči po njegovem odhodu iz ZDA zavrhali debatirali o predmetu.

Wilson je v svojem govoru protestiral proti temu, da se govorijo tujecijevi časopisi. Deželni jezik je nekako modificirana angleščina, a tudi časopisi ki izhajajo v neangleških jezikih, razširjajo ameriške ideje.

Vladna preiskava glede podražnega premoga.

Wilkesbarre, Pa., 4. sept. — Zvezni delavski komisar Charles P. Neil dospe v kratkem sem, da prouči na lieu mesta vprašanje, ali so upravičene sedanjene visoke cene premoga in kak vpliv imajo večje plače na cene. Poročilo pošlje nato v Washington, kjer ga prouči zvezdenec, nakar se predloži trgovskemu tajniku Naglu.

Kolera v Italiji.

Zveznemu zdravstvenemu uradu v Washingtonu je došlo poročilo, da je v južni Sardiniji zopet izbruhnila kolera. Urad je ukrnil vse potrebne varnostne odredbe.

Revolucija v Nicaraguau.

Finančni minister v Nicaragui je postal v Panamo poročilo, da se bili vstali pri Leon in Tipitata poraženi. Vladne čete so tudi zavezle mesto Tisma.

Avstro-ogrski podkoncu nastopil kot tožitelj.

Dr. Fritz Fischerauer je predlagal v zapuščinskem sodišču, da se ovrže oporoka Mrs. Szabo.

SKRIVNOSTNA ZADEVA.

Odvetnik Burton Gibson je baje sam napisal oporoko utonile Mrs. Szabo in dobil potrdilo.

Včeraj je predlagal v zapuščinskem sodišču v New Yorku avstro-ogrski podkoncu dr. Fritz Fischerauer preklic potrditi oporoko dne 16. julija t. l. v Greenwood Lake, Orange county, N. Y. utonile Mrs. Rosa Menschik-Szabo, in da postavi sodišče njege za zapuščinskega oskrbnika, mesto že imenovanega odvetnika Burton W. Gibsonu. Odvetnik Gibson je dne 1. avg. predložil zapuščinskemu sodišču oporoko Mrs. Szabo, a to je baje sam napisal in si pridobil potrdilo. Odvetnik se je vozil dne 16. julija z Mrs. Szabo na omenjenem jezeru. Čoln se je pa prevrnih, in medtem, ko se je resil Gibson na obrežje, je Mrs. Szabo utonila. Coronarjeva porota je bila mnenja, da se je pripetila nesreča; kakor pa naznajajo sedaj, preiskuje državni pravnik to v resnici precej zagoteno nesrečo.

Dr. Fischerauer izjavlja, da je Gibson lagal, ko je povedal, da biva v Brooklynu, samo, da je bil imenovan izvršiteljem oporoke; izjavil je tudi, da zamrla razun v Chicago bivajoče materje ni ostavila nobenih sorodnikov, medtem, ko ima v Avstriji pet bratov in tri sestre. Njena prava mati ni bila nikdar v Ameriki, ampak je umrla mesec februarja 1910 na Dunaju. Očividno je tedaj, da se gre pri tem za švindel.

V oporoki je določila zamrlovo mater za glavno dedinjo. Zapustila je kakih \$10,000. Od tega denarja si je prilastil Gibson že dvatisoč dolarjev.

Odvetnik Gibson je bil svoje čase aretovan v zvezi z umorom Mrs. Alice C. D. Kinnan v Bronx okraju, New York. Umor ni bil nikdar pojasnjens, odvetnika so moralno izpustiti na prostoto. — Kaj se izzimi iz te skrivnostne zadeve, sedaj se ni mogoče vedeti.

Nesreča na cesti v New Yorku.

Poročilo "National Highways Protective Society" za mesec avgust kaže zopet žalostne številke glede negoz, ko so povzročili tekom meseca avtomobili, poučne kare in druga prevozila. Smrtno se je ponesrečilo v tem času 28 odraslih in 20 otrok, 263 oseb pa je bilo poškodovanih. Do smrtnosti so povzročili avtomobili 18 oseb, poučne kare 13, ostalih 17 pa drugi vozovi.

Izven mesta New Yorka so v državi povzročili avtomobili 17 oseb železnice pa 12. 175 oseb so nadalje avtomobili nevarno poškodovani.

Nove nezgode v panamskem prekopu.

Colon, Panama, 4. sept. — Dva nova zemeljska plazova povzročita inženirjem velike težkočine. Prinesla sta več kot 1,200,000 kubičnih jardov zemlje v kanal. Tudi sta zasula strojev ter ogrožila zivljenje delavcev. Odvajalni kanali so delom zasuti, kar je povzročilo poplavno velikega ozemlja. Tudi neka dvonadstropna hiša je tako poškodovana, da jo bodo morali podreti.

Prvi avstrijski hidroplan.

Iz Dunajskega Novega Mesta so poslali v Pulo nov avstrijski hidroplan, ki je obenem hidroplan (opremljen z ladjo, da se pasti na vodo). Izbruhnilo so ga posebne vojaške oddelki pod vodstvom kapitana Mazuranića.

SLAVNI GLEDALIŠKI IGRALEC NAT. C. GOODWIN.

Slika nam kaže slavnega gledališkega igralca Nat. Goodwina, ki se je pred kratkom pri nekem izletu na vodi tako nevarno poškodoval, da ne bo mogel najbrž nikdar več nastopiti. Slika na levem strani ga kaže v ulogi Fagina v igri "Oliver Twist", v koji je zadnjikrat nastopal.

Laško-turška vojna.

Lahi stavili pogoje.

AMNESTIJA ARABCEM.

VOLITVE V VERMONT.

RAZKRITJA PRIČAKOVANA.

Politična kampanja.

Roosevelt in Wilson.

Degradirani policijski inšpektor Hayes želi nastopiti v znamen skandalu kot priča.

Prvi kritikuje Wilsona v St. Louis, newjerseyskemu guvernerju pretijo neprilike doma.

Prvi kritikuje Wilsona v St. Louis, newjerseyskemu guvernerju pretijo neprilike doma.

Izid smatrajo nekateri za dokaz poraza republikancev pri novemberih narodnih volitvah.

St. Louis, Mo., 4. sept. — Col.

Roosevelt je napadel včeraj v svojem govoru na državni konvenčni in progressivne stranke stališče Woodrow Wilsona glede tarifne, trustne in mezdnega vprašanja. Med drugim je rekel, da se sicer izjavili, da pravilno vprašajo na vsak način Tripolis in Cyrenaiko, ter da odidejo turške čete od tam. Pripoznati pa hočejo sultanovo nadvladstvo v verskih zadevah, in vrh tega so pripravljeni plačati Turčiji primerno vojno odškodnino.

V Egejskem morju želijo obdržati Stambul za postajo vojnih ladij, druge otroke pa dajo nazaj, pod pogojem, da jim zajamči Turčiji primerno spoštovanje njihove narodnosti, in da uravna svojo upravo po natisni grofa Berchtolda, avstro-ogrškega ministra za zunanjne zadeve. — Nekateri menijo, da je edina pot za Visoko Porto, da se precej častno umakne, ako podeli Tripolisu in Cyrenaiku samostojnost in prepusti Italiji, da si vzame ti deleži, aka pač moře.

Sea Girt, N. J., 4. sept. — Včeraj je izvedel guv. Wilson, da načrta James Smith jr. zopet kandidira za zveznega senatorja. Pred dvema leta je propadel, zato pa je včeraj zavestil Wilsonovemu vplivu. Njegovi prijatelji želijo, da guverner ne bi posegel v storji za senatorsko mesto, ali kaj storji Wilson, ni znan.

White River Junction, V., 4. sept. — Iz današnjih poročil o izidu včerajšnjih državnih volitev republikancev je razvidno, da je zadal progressivna stranka republikancev občuden udarec. Republikanci so sicer dobili največ glasov, vendar ne zadostne večine.

Tako bodo tedaj legislaturi treba izvoliti guvernerja. Republikanci so v nji in večini.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA

"GLAS NARODA".

NAJVEČJI DNEVNIK

IN NAJCENE

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
JANKO PLESKO, Secretary.
LOUIS BENEDIKT, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Each issue of "GLAS NARODA" costs \$3.00.
"Leto" \$3.00
"Leto za mesto New York" 1.50
"Leto za mesto New York" 4.00
"Leto za mesto New York" 2.00
"Evropa za vse leta" 4.50
" " " " " 2.50
" " " " " 1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz
vremi nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
issued every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopisi brez podpisa in osobnosti se ne
natisajo.

Denar naj se blagovozi pošljati po —
Money Order.

Pri spremembni kraju naročnikov
prosim, da se nam tudi prejšnje
objavljajo naznani, da hitreje najde
mo naslovnika.

Dopisom in pošljitvami naredite ta na-
slov:

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.
Telefon 4687 Cortlandt.

Možnosti predsedniških volitev.

V septembraški številki North American Review piše col. Harvey, na kako nepričakovanačin bi mogel doseči sedanjih državnih tajnik Knox predsedniško čast, ne da bi sploh kandidiral. Tako n. pr.: če pri novembarskih volitvah nobeden treh kandidatov ne bi dobil absolutne večine elektoralnega kolegija — 266 elektoralnih glasov —, bi se moralo zgoditi, da postane državni tajnik Knox uradno predsednik, ki bi imel sklicati kongres, da razpiše za mesec november 1. 1913 — nove volitve. Toda col. Harvey računa z neverjetnimi možnostmi. Volili bi najprej v poslanski zbornici, kjer bi glasovali po državah — vsaka država ima en glas. V zbornici 62. konгрesa ima 22 držav demokratsko, 22 pa republikansko zastopstvo; 4 države so napol republikanske, napol demokratske, ne bi torej imelo nobenega glasa. Iz tega dne sledi, da zbornica ne bi mogla voliti. Glasom ustave bi moral prevzeti podpredsednik predsedniški urad, torej Sherman. Toda ker predsednik ni bil izvoljen, tudi ni bil izvoljen podpredsednik, ker sta oba na enem taktu — Sherman bi prestal biti 4. marca 1913 podpredsednik. Po ustavi bi moral tu senat imenovati podpredsednika, in sicer enega dveh podpredsedniških kandidatov, ki so dobili pri volitvah največ glasov; po col. Harveyevem računu bi moral biti izvoljen ali Sherman ali Marshall. Vsak senator ima en glas. V senatu sedi 52 republikanec; če bi se posrečilo Rooseveltu napotiti samo štiri progresivne senatorje, da se vzdržijo volitve, bi bilo v senatu 48 republikanskih in 48 demokratskih glasov — torej spet ne bi bilo nič. Glasom postave o predsednikom "delenem" nasledniku bi tedaj prevezel državni tajnik predsedniške posle, "za toliko časa, dokler ni izvoljen predsednik" — nadalje pa vidi goraj...

Woodrow Wilson pa je sramotil naseljence iz Evrope ter zagovarjal kitajsko imigracijo. Vendar pa Wilson s svojimi izvajanjimi ne more premotiti niti Amerikanec, niti tujcev, ki znajo skrbeti po svoji moči za napredek in preovit nove domovine.

Noben posetnik iz tujine ne bo

male države enake pravice z velikimi. Ljubosumje malih držav na velike je pa trajalo še naprej; zato so obstoječi določili dali leta 1804 dodatek (dvanaest). In radi ljubosunja "malodržavljanških" mož pred stopetindvajset leti se more zgoditi, da steje glas države Utah, ki ima enega zastopnika v poslanski zbornici, pri takih predsedniških volitvih ravno toliko, kakor glas države s sedemintridesetimi zastopniki...

Državljeni Združenih držav.

Slavni evropski učenjaki, ki so obiskali Združeno državo, so izjavili, da ni niti New York, niti Chicago pravo amerikansko mesto, ker je ljudstvo v teh mestih po večini tujega izvora ali vsaj tujega pokolenja.

Učenjaki, ki so izrekli te besede, se zelo, zelo motijo. Res je, da je večina prebivalstva New Yorka in Chicaga rojena v inozemstvu ali pa ima vsaj v inozemstvu rojene starše. Res je pa tudi, da so ti ljudje prav tako pravi in patriotski Amerikanec, kot v kateremkoli delu Združenih držav. V inozemstvu rojeni prebivalci New Yorka in Chicaga so bili in so še sedaj glavni element, ki je ustvaril veličino teh mest, in isto moremo trdit tudi o drugih mestih Unije in o večini posameznih držav. Izven Amerike rojeni Amerikanec izbijajo amerikansko zastavo. Otoči teh ljudi se uče v šolah zgodovine amerikanskega naroda in pojejo patriotske pesmi z vsem navdušenjem. Listi, ki izhajajo v tujih jezikih, so prav tako patriotski, kot oni, ki izhajajo v angleškem jeziku. Svoje čitalatelje vyzgajajo v smislu, da verujejo ti v velikost republike, da se čutijo obvezane skrbeti po svoji moči za napredek in preovit nove domovine.

Noben posetnik iz tujine ne bo našel širok Združenih držav mesta, kjer bi ne bili v inozemstvu rojeni državljanji važen, da v mnogih celo odločilni faktor v javnem življenju. Treba je le pogledati otroke na cesti, na igriščih in vsakdo lahko izprivedi, kolikš se ima Amerika zahvaliti naseljevaju. Nepobitna resnica je, da Amerika današnjih dni delko prekaša Ameriko, kot je bila pred 50 leti.

Woodrow Wilson pa je sramotil naseljence iz Evrope ter zagovarjal kitajsko imigracijo. Vendar pa Wilson s svojimi izvajanjimi ne more premotiti niti Amerikanec, niti tujcev, ki znajo skrbeti lastnimi očmi.

Kaj pa pomeni beseda "Amerikanec"? Qsobo, kje predniku se prisilili pred 300 leti iz Evrope. V tem ozkem smislu je ni več mogoče rabiti. Amerikanec je vsak dober državljan Združenih držav, naj je bil potem rojen v Ameriki ali pa kje drugod. Radi tega sta tudi New York in Chicago amerikanska mesta, in sicer v polnem pomenu besede:

LISTNICA UREDNISTVA.

Dopismiku v Valley, Wash. — Vsaka vabila ne moremo priobčiti, ker je preveč "originalno". Ako bo opazil Terbovčev Tone ter vrstice, Vas prav gotovo kedaj obiše s svojo bakso. Pozdrav!

A. P., Bryant, Okla. — Vsaka država ima svoje postave. Postave države Oklahoma nam pa niso znane. Obrnite se na kakega odvetnika, ker brez tega v oni zadevi itak ni nič opraviti. — Slovenske izide v kratkem.

ZELO ZANIMIVA KNJIŽICA!
14 slik. Cena 40ct. - 3 za \$1.00

Dobi se pri:
BERT F. LAKNER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Slovenske vesti in dopisi.

Poročali smo že o nesrečni smrti rojaka Fran Novaka, ki se je dne 24. avg. v Chicagu ustrelil. Dodatno se pristavljamo, da je bil pokojnik član dveh društva, namreč uniye v tovarni, kjer je bil zaposlen, in pri S. N. P. J., katero mu je pripredlo dobrodojenje pogreb. V tovarni se je nabolj ukrpiti tako, da delujejo vse misi in ne samo nekaj. Ako zna skočiti, se ni povedano, da zna ali zamore narediti kako vajo na orodju ali kaj sličnega. Moč, katera je dana otroku, v tem slučaju sploh se dan za dan bolj slabbi. Moč, katera mu je dana, naj se uporabi pravilno in razsiriti na vse dele telesa enakomerno. To se zamore zgoditi pa le pri telovadbi. Človek naj si bo se toliko močan, toda če svoje moči ne zna uporabiti, mu sploh nič ne koristi. Vzemimo na primer delaveca, kateri je celo dan sklonjen pri svojem delu; tak naj potem samo za nekaj časa premeni delo in zabiči žeblje v stop ali kaj sličnega, čutil se bo trudnega na celem telesu. Tu bo takoj sprevidel, da je sodil nespametno o telovadbi. Kazaj je truden? Zato, ker ni vajen in utrijet obojnemu delu. Da se zamorejo vse misi utrditi in napraviti porabne, je to slučaj le pri telovadbi. Smoter telovadbe je, da se ustvarja ravnotežje med razvijanjem duha in telesa. Kadar se uri duh v šoli, pridobivajo si raznih znanosti, v isti meri mora biti mlademu človeku dan prilika, da si krepi v uru telo, v katerem biva duša in duh. A to ni vse. V boju za obstanek je enkrat pozdravljava Antonia in Fani ter hčer Antonijo Kalin, Antonia in Alojzija Batič, Antonia in Marija Hvalica, društvo svete Ane št. 134 K. S. K. J., vse priatelje in prijateljice, kakor tudi one, ki so nači spremili na kolidvor v Indianapoli, Ind. Vsem skupaj kličevala: Na veselo svidenje! Bog vas živi!

Newark, Pa. — Poseben novic

jo telovadnice in drugih priprav. Zato se je naše društvo zavzel, da podučuje slovensko dečo v telovadbi. Marsikdo bo rekel: "To je neumnost! Kaj mu pomaga telovadba, saj celi dan okrog skače!" Tisti, ki to goveri, nima pojma o telovadbi. Ako otrok samo skače, s tem še ni rečeno, da telovadbi, ker se telo samo v eni smeri preglej. Telo se mora ukrepiti tako, da delujejo vse misi in ne samo nekaj. Ako zna skočiti, se ni povedano, da zna ali zamore narediti kako vajo na orodju ali kaj sličnega. Moč, katera je dana otroku, v tem slučaju sploh se dan za dan bolj slabbi. Moč, katera mu je dana, naj se uporabi pravilno in razsiriti na vse dele telesa enakomerno. To se zamore zgoditi pa le pri telovadbi. Človek naj si bo se toliko močan, toda če svoje moči ne zna uporabiti, mu sploh nič ne koristi. Vzemimo na primer delaveca, kateri je celo dan sklonjen pri svojem delu; tak naj potem samo za nekaj časa premeni delo in zabiči žeblje v stop ali kaj sličnega, čutil se bo trudnega na celem telesu. Tu bo takoj sprevidel, da je sodil nespametno o telovadbi. Kazaj je truden? Zato, ker ni vajen in utrijet obojnemu delu. Da se zamorejo vse misi utrditi in napraviti porabne, je to slučaj le pri telovadbi. Smoter telovadbe je, da se ustvarja ravnotežje med razvijanjem duha in telesa. Kadar se uri duh v šoli, pridobivajo si raznih znanosti, v isti meri mora biti mlademu človeku dan prilika, da si krepi v uru telo, v katerem biva duša in duh. A to ni vse. V boju za obstanek je enkrat pozdravljava Antonia in Fani ter hčer Antonijo Kalin, Antonia in Alojzija Batič, Antonia in Marija Hvalica, društvo svete Ane št. 134 K. S. K. J., vse priatelje in prijateljice, kakor tudi one, ki so nači spremili na kolidvor v Indianapoli, Ind. Vsem skupaj kličevala: Na veselo svidenje! Bog vas živi!

West Newton — Collinsburgh,

15 milj, da se gotovo udeleže veselice. Tudi drugi, ki so bolj odaljeni, naj se je udeleže, če jim je le mogoče. Nadalje naznamenjam članom, da je bil na zadnji seji izvoljen nov tajnik, ker je stare zapustil svoje mesto. Novi tajnik je Jakob Ivanšek. Vse člane prosim, da se ozirajo na njegovo naslov, ki je priobčen na drugem mestu. Vse člane, ki imajo potne liste, prosim, da pošljete svoje naslove na novega tajnika ali pa na predsednika. Tuji svoj dolg naj vsak povravnova do 21. septembra, kajti po tem času se bodo postopalo po društvenih pravilih. Nikdo ne ve, kdaj ga nesreča zadene. — Tukaj je šel rojak in član društva, Fran Terlep, doma iz Žužemberka, dne 27. julija zdrav na delo. Ob devetih zvečer ga je pa zadel smrtnovud na desno stran in zdravnik se ne vedo, ali bo kedaj zdrav ali ne. Bil je tudi član društva sv. Petra N. H. Z. v Leadville, Colo. Obra drštva mu biva sedaj v pomoč in tudi njegov družin. — Pristopajte torej rojaki k podgrupi društva v Jednotam. Posebno priporočam slavno J. S. K. J., ki zavarjuje člane za takole sveto sveto in tako lepo napreduje, kar se razvidi iz šestmeseca nista. — Pozdrav članom društva sv. Alojzija ter jem kličem: Na svidenje 15. septembra! Tebi, vrli list, pa željam veliko veselja, da bi mogel v najkratšem času naznani, da si dosegel 10,000 naročnikov. — Fr. Lubič.

West Newton — Collinsburgh,

podp. društvo svete Barbare

za Zedinjene države Severne Amerike.

Sedež: FOREST CITY, Pa.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

ODORNIKI:

Predsednik: MARTIN GERČMAN, Box 632, Forest City, Pa.

Podpredsednik: JOSEF PETERNELL, Box 95 Willcock, Pa.

I. tajnik: IVAN TELBAN, Box 767, Forest City, Pa.

II. tajnik: STEFAN ZABRIČ, Box 508, Conemaugh, Pa.

Blagajnik: MARTIN MUHIC, Box 637, Forest City, Pa.

NADZORNIKI:

Predsednik nadzornega odbora: KAROL ZALAR, Box 647, Forest City, Pa.

I. nadzornik: IGNAC PODVARNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.

II. nadzornik: RICHARD SUNK, 60 Mill St., Luzerne, Pa.

III. nadzornik: ALOJZ TAVCAR, 229 Cor. N. — 3rd St., Rosk Springs, Wyo.

POROTNI IN PRIZIVNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: PAUL OREGAR, Box 222, Collinville, Ill.

I. porotnik: MARTIN OBERZAN, Box 61, Minerva, Kana.

II. porotnik: ANDREW SLAK, 7173 Under St., Cleveland, Ohio.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. J. M. SELISKAR, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Dopis naj se pošljajo I. tajniku IVAN TELBAN, P. O. Box 167 v Forest City, Pa.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

POZORNI IN PRIZIVNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: PAUL OREGAR, Box 222, Collinville, Ill.

I. porotnik: MARTIN OBERZAN, Box 61, Minerva, Kana.

II. porotnik: ANDREW SLAK, 7173 Under St., Cleveland, Ohio.

DRUŠTVENO GLASILNIK:

Katol. Jednota

Izključljiv dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI

Predsednik: IVAN GERM, 507 Cherry Way or Box 57 Braddock, Pa.
Podpredsednik: IVAN PRIMOCIC, Eveleth, Minn., Box 641.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn., Box 424.
Pomočni tajnik: MIHAEL MRAVINEC, Omaha, Neb., 1284 St. 15 (tel. 81).
Blagajnik: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 146.
Kasnica: FRANK MEDOSH, So. Chicago, Ill., 2422 Ewing Ave.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:

DR. MARTIN J. IVEC, Jellet, Ill., 880 No. Chicago St.

NADZORNIKI:

ALOIS KOSTELIC, Eshda, COLO., Box 538.
MIHAEL KLOBUCHAR, Omaklet, Mich., 115 - 7th St.
PETER SPEHAR, Kansas City, Kan., 422 No. 4th St.

POROTNIKI:

IVAN KERZISNIK, Burdine, Pa., Box 123.
FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 718.
MARTIN KOCHVAR, Pueblo, Colo., 1219 Eller Ave.

Vsi dopisi naj se pošljajo na glavnega tajnika, vse denarne pošiljatve pa na glavnega blagajnika Jednotne.

Jednotno gledalo: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Za primarija v ženski bolnici v Rudolfovem je imenovan dr. Strascek.

Novi predsednik novomeškega okrožnega sodišča g. Frane Garzaroli pl. Thurnlack je 19. avg. nastopil svoje mesto.

Delavsko gibanje. Dne 20. avg. se je odpeljalo z južnega kolo-dvoja v Ljubljani v Ameriko 27 Macedonev, 15 Hrvatov in 10 Ogrov, na Eger je šlo 17 Hrvatov, v Inomost 18 Hrvatov, na Dolejsko pa 25 Kočevjarje.

Požar. Pred početjo 17. avg. je ogenj popolnoma uničil Valentino Zarniku, posestniku v Suhadolah, hišo z gospodarskim postopjem, vso krmo in gospodarsko orodje.

Aretacija. Dne 18. avg. je prišel v Novo mesto nevaren tat Miha Hudoklen iz Sv. Kriza pri Kastanjevici, ki je radi tativn presečel skupno kazen 21 let. Koncem junija izpuščen iz sedemletne ječe je vlomlj v Mačkovecovo hišo in odnesel mošnjicev in nekoliko denarja. Došlemu gospodarju hiše je zagrožil z odprtim nožem (krivec). Sodišče ga je iskal po tiralnici. Pri nastopu garde in godbe 18. avg. na glavnem trgu je hodil med množico in ga je sodniški uradnik Grom po popisu in postavi spoznal. Neopazeno je njegovo ime poklical, kar se je ta obrnil. Sedaj je videl, da je pomota izključena in pustil ga po stražniku aretoval.

Strašna rodbinska žaloigra na Bledu. Pogreb otrok. O tej žaloigri, priobčani že med brzjavci, pišejo ljubljanski listi: Pogreb nedolžnih otročic rodbine Burju na Rečici, ki jih je lastna mati v blaznosti umorila, se je izvršil vteček popoldne ob velikanski udeležbi domačega občinstva, in gospode in ob stančini peternih duhovnikov. Do sreca segajoč je bil prizor, ko so prinasali rakev za rakijijo iz hiše in jih polagali na nosila, med tem pa je igrala zdraviliška godba, ki se je udeležila pogreba, malim mučencem zadnji pozdrav. Vse navzoče občinstvo je spremilo otroke prav do cerkve in pokopališča, kjer jim je cerkveni moški zbor zapel v slovo: "Nad zvezdami", zdraviliška godba pa zaigrala zlastostno. Se marsikateri tuje si je otril solzo, ko je videl do smrti žalostnega očeta sedaj osamelega na svetu stati ob grobu. Nesrečna mati Neža je prisla v sredo 21. avg. sama domov. Skrita je bila na domačem skedenju, potem je pa pogrenila v bližnji gozd. Mož je stal s sosedom pred hišo. Sosed nakrat opazi v bližini hiše nesrečnico in opozoril moža nanjo. Mož je poklic: "Neža, pojdi gor!" Žena je mirno prisla. Nakrat je bila vsa hiša polna ljudi. "Imejte usmiljenje z memo!" je žena vedrila povabilo. Ljudje so jo vpravevali, ako se jih otroci niso smilili! "Najmlajši se mi je nekoliko smilil, ker me je tako mijo pogledal, predno sem mu zarezala ranol!" odgovori mati. Res je imel najmlajši otročič najmanjšo rano. Glede vzroka, koliko se more o tem pri blaznem človeku govoriti, se nam z Bledu pravkar poroča, da je žena odgovarjala, in sicer čisto mirno, da je to storila iz ljubezni in dolžnosti, da bi tudi otroci ne postali zmehani kakor ona. Prejšnji večer da na dejanje ni mislila, ampak v nedeljo zjutraj je hipoma začutila dolžnost, se dobili poleg drugih zlatnin nič.

PRIMORSKO.

Roparski napad. Neko soboto zjutraj je napadel nedaleč od stare smodnišnice v Škedenju mornar Contromanovič izseljenko Malko Liebermanovo, ki stanuje v hiši za izseljenec. Pobil jo je z roko na tla, vzel ji denarnico, v kateri pa je imela samo 5 dolarjev in je pobegnil. Dekle je skočilo za njim in klicalo na pomoci. Napadalec se je vrnil in jo začel strahovito prepetati. Med tem je prišlo več ljudi, ki so slišali klice. Contromanovič je pobegnil, toda neki polfajt ga je vjel in aretilal.

Smrtna nesreča pri delu. V Dutovljah je padel med delom s senika posestnik Josip Vrabec. Občel je nezavesten; ko so ga prenesli v hišo, je v par minutah umrl.

Ponesrečen enoletni prostovoljec. Od nedelje 11. avgusta že je pogrešali v Tržiču 19letnega enoletnega prostovoljca tamoznjega lovskoga bataljona Aleksandra Njvareca. 15. avgusta pa so ga dobili mrtvega med grabljami v kanalu pred elektrarno. Trditv. da se je Njvare ponesrečil.

Aretacija nevarnega hotelskega. V Trstu so aretrili dve predniki sleparki in sicer neko Josipino Barbičev in Angelo Kopfov. Posredovali sta ti dve ženski pri prodaji raznili zlatnin in srebrin, katere so jima izročevali tržaške laške dame. Opeharili sta več stank za velike vsote. Pri hišni preiskavi na stanovanju so dobili poleg drugih zlatnin nič.

manj kot 50 zlatnih moških in ženskih zlatih ur.

Ruska vojna topničarka "Dunc" je priplula 15. avg. ob 9. dopoldne v Trst. Po običajnih pozdravih je šel na krov topničarke rusko konzul Nikolaj Smirnov, in pozdravil poveljnika Aleksandra Otoviča-Gada.

Parnik na dražbi. Parobrodna družba Trst-Istra je kupila na javni dražbi parnik "Lampo", last bivše parobrodne družbe "La Velsce", ki se je ustanovila kot konkurenčna proga Trst-Koper. Parnik "Lampo" je bil zgrajen na Angleškem in je povsem moderno opremljen.

ŠTAJERSKO.

Samoumor. Vojnik. Obesil se je hlapac gostilničarja Venguša na Lebenci. Pred nekaj leti pa je umrla nagle smrtni vsled preobilo zavitežanja dekla istega godišča.

Ubil se je v Vitanju 15letni Anton Horvat, p. d. Planšekov. Sel je v gozd in ni hotel počakati starejšega brata, da bi bil prisel za njim. Peljal je sam voz strelje. Voz pa se je prevrnjal na njega ter ga tako stisnil, da je bil na mestu mrtev.

Otrok utonil. Št. Peter v Savinjski dolini. Posestnica Frančiška Kožuh je šla te dni delat na polje. Doma je pustila svojega triletnega sinčka v 2letno hčerkko Marijo. Komaj je odšla od doma, je že lezla za njo Marija. Otrok je šel za materjo po brvi čez potok, padel v vodo in utonil. Učitelj Petrak je potegnil mrtvega otroka iz vode.

Necloveška mati. Iz Teharja pri Celju. V nekem grmu blizu Teharja so našli dve popolnoma o-nemogli dekle, ki sta bila skoro do kože posušeni in imeli na sebi že čisto raztrgano obliko. Spoznali so ju kot hčerkarje Jožeta Volšek iz Vrhov pri Teharju. Otroka sta pravila, da sta pobegnila od domače hiše, ker je mati z njima zelo surovo ravnala. Pravila sta, da ju je mati dostikrat tako preteplala, da jima je tekla kri iz ust in nosa. Dostikrat je rabila mati za tepež tudi poleno. Razven tega pa jima mati dostikrat ni tudi ni dala nič za jesti. Otroka, ki sta bila že od 3. avg. do doma, sta rekla, da raje umrjeta, kakor pa da bi se moralova vrniti domov. Necloveško mater so naznanihilo trožnikom.

KORŠKO.

Vlak je skočil s tira. Pri Beljaku je skočil s tira poštni vlak št. 943. Vzrok nesreče je bil ta, da se je zlomila pri nekem voznu os. Ker je vlak vozil že počasi, in se je posrečilo strojevodji, da ga je takoj ustavljal se ni pripetila noben nesreča, razum da je poškodovan nekaj voz.

Nesreča na cestni železnici v Celovcu. Te dni je povožil na Kolodvorski cesti voz električne cestne železnice neko približno 40 let staro žensko, ki je nezna. Dobila je občutne poškodbe na glavi in po spodnjem telesu. Odpeljali so je v bolnico. Žena je hotela preiti prego tik pred vozom in ne zadene voznika nobena krivda, ker ni mogel nemadoma na tako kratko razdaljno med vozom in ponesrečenko ustaviti voz.

Nesreča na cestni železnici v Celovcu. Te dni je povožil na Kolodvorski cesti voz električne cestne železnice neko približno 40 let staro žensko, ki je nezna. Dobila je občutne poškodbe na glavi in po spodnjem telesu. Odpeljali so je v bolnico. Žena je hotela preiti prego tik pred vozom in ne zadene voznika nobena krivda, ker ni mogel nemadoma na tako kratko razdaljno med vozom in ponesrečenko ustaviti voz.

PRIMORSKO.

Roparski napad. Neko soboto

zjutraj je napadel nedaleč od stare smodnišnice v Škedenju mornar Contromanovič izseljenko Malko Liebermanovo, ki stanuje v hiši za izseljenec. Pobil jo je z roko na tla, vzel ji denarnico, v kateri pa je imela samo 5 dolarjev in je pobegnil. Dekle je skočilo za njim in klicalo na pomoci. Napadalec se je vrnil in jo začel strahovito prepetati. Med tem je prišlo več ljudi, ki so slišali klice. Contromanovič je pobegnil, toda neki polfajt ga je vjel in aretilal.

Smrtna nesreča pri delu. V Dutovljah je padel med delom s senika posestnik Josip Vrabec. Občel je nezavesten; ko so ga prenesli v hišo, je v par minutah umrl.

Ponesrečen enoletni prostovoljec. Od nedelje 11. avgusta že je pogrešali v Tržiču 19letnega enoletnega prostovoljca tamoznjega lovskoga bataljona Aleksandra Njvareca. 15. avgusta pa so ga dobili mrtvega med grabljami v kanalu pred elektrarno. Trditv. da se je Njvare ponesrečil.

PRIMORSKO.

Roparski napad. Neko soboto

zjutraj je napadel nedaleč od stare smodnišnice v Škedenju mornar Contromanovič izseljenko Malko Liebermanovo, ki stanuje v hiši za izseljenec. Pobil jo je z roko na tla, vzel ji denarnico, v kateri pa je imela samo 5 dolarjev in je pobegnil. Dekle je skočilo za njim in klicalo na pomoci. Napadalec se je vrnil in jo začel strahovito prepetati. Med tem je prišlo več ljudi, ki so slišali klice. Contromanovič je pobegnil, toda neki polfajt ga je vjel in aretilal.

Smrtna nesreča pri delu. V Dutovljah je padel med delom s senika posestnik Josip Vrabec. Občel je nezavesten; ko so ga prenesli v hišo, je v par minutah umrl.

Ponesrečen enoletni prostovoljec. Od nedelje 11. avgusta že je pogrešali v Tržiču 19letnega enoletnega prostovoljca tamoznjega lovskoga bataljona Aleksandra Njvareca. 15. avgusta pa so ga dobili mrtvega med grabljami v kanalu pred elektrarno. Trditv. da se je Njvare ponesrečil.

PRIMORSKO.

Roparski napad. Neko soboto

zjutraj je napadel nedaleč od stare smodnišnice v Škedenju mornar Contromanovič izseljenko Malko Liebermanovo, ki stanuje v hiši za izseljenec. Pobil jo je z roko na tla, vzel ji denarnico, v kateri pa je imela samo 5 dolarjev in je pobegnil. Dekle je skočilo za njim in klicalo na pomoci. Napadalec se je vrnil in jo začel strahovito prepetati. Med tem je prišlo več ljudi, ki so slišali klice. Contromanovič je pobegnil, toda neki polfajt ga je vjel in aretilal.

Smrtna nesreča pri delu. V Dutovljah je padel med delom s senika posestnik Josip Vrabec. Občel je nezavesten; ko so ga prenesli v hišo, je v par minutah umrl.

Ponesrečen enoletni prostovoljec. Od nedelje 11. avgusta že je pogrešali v Tržiču 19letnega enoletnega prostovoljca tamoznjega lovskoga bataljona Aleksandra Njvareca. 15. avgusta pa so ga dobili mrtvega med grabljami v kanalu pred elektrarno. Trditv. da se je Njvare ponesrečil.

PRIMORSKO.

Roparski napad. Neko soboto

zjutraj je napadel nedaleč od stare smodnišnice v Škedenju mornar Contromanovič izseljenko Malko Liebermanovo, ki stanuje v hiši za izseljenec. Pobil jo je z roko na tla, vzel ji denarnico, v kateri pa je imela samo 5 dolarjev in je pobegnil. Dekle je skočilo za njim in klicalo na pomoci. Napadalec se je vrnil in jo začel strahovito prepetati. Med tem je prišlo več ljudi, ki so slišali klice. Contromanovič je pobegnil, toda neki polfajt ga je vjel in aretilal.

Smrtna nesreča pri delu. V Dutovljah je padel med delom s senika posestnik Josip Vrabec. Občel je nezavesten; ko so ga prenesli v hišo, je v par minutah umrl.

Ponesrečen enoletni prostovoljec. Od nedelje 11. avgusta že je pogrešali v Tržiču 19letnega enoletnega prostovoljca tamoznjega lovskoga bataljona Aleksandra Njvareca. 15. avgusta pa so ga dobili mrtvega med grabljami v kanalu pred elektrarno. Trditv. da se je Njvare ponesrečil.

PRIMORSKO.

Roparski napad. Neko soboto

zjutraj je napadel nedaleč od stare smodnišnice v Škedenju mornar Contromanovič izseljenko Malko Liebermanovo, ki stanuje v hiši za izseljenec. Pobil jo je z roko na tla, vzel ji denarnico, v kateri pa je imela samo 5 dolarjev in je pobegnil. Dekle je skočilo za njim in klicalo na pomoci. Napadalec se je vrnil in jo začel strahovito prepetati. Med tem je prišlo več ljudi, ki so slišali klice. Contromanovič je pobegnil, toda neki polfajt ga je vjel in aretilal.

Smrtna nesreča pri delu. V Dutovljah je padel med delom s senika posestnik Josip Vrabec. Občel je nezavesten; ko so ga prenesli v hišo, je v par minutah umrl.

Ponesrečen enoletni prostovoljec. Od nedelje 11. avgusta že je pogrešali v Tržiču 19letnega enoletnega prostovoljca tamoznjega lovskoga bataljona Aleksandra Njvareca. 15. avgusta pa so ga dobili mrtvega med grabljami v kanalu pred elektrarno. Trditv. da se je Njvare ponesrečil.

PRIMORSKO.

Roparski napad. Neko soboto

zjutraj je napadel nedaleč od stare smodnišnice v Škedenju mornar Contromanovič izseljenko Malko Liebermanovo, ki stanuje v hiši za izseljenec. Pobil jo je z roko na tla, vzel ji denarnico, v kateri pa je imela samo 5 dolarjev in je pobegnil. Dekle je skočilo za njim in klicalo na pomoci. Napadalec se je vrnil in jo začel strahovito prepetati. Med tem je prišlo več ljudi, ki so slišali klice. Contromanovič je pobegnil, toda neki polfajt ga je vjel in aretilal.

Smrtna nesreča pri delu. V Dutovljah je padel med delom s senika posestnik Josip Vrabec. Občel je nezavesten; ko so ga prenesli v hišo, je v par minutah umrl.

Slov. Delavska Podporna Zveza

Vstanovljena dne 16. avgusta 1908.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Pennsylvania, s sedežem v CONEMAUGH, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh.
Podpredsednik: JAKOB KOČJAN, Box 268, Conemaugh, Pa.
Glavni tajnik: VILJAM ŠTRIBER, Box 62, Conemaugh, Pa.
Pomočni tajnik: ALOJZIJE LVEDEK, Box 10, Dale, Pa.
Glavni blagajnik: IVAN PAJK, L. Box 228, Conemaugh, Pa.
Pomočni blagajnik: IVAN BREZOVEC, Box 6, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

I. porotnik: FRANK BARTOL, Box 274, Thomas, W. Va.
II. porotnik: ANDREJ VIDRICH, P. O. Box 523, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ BOMBACH, 165 E. 3rd St., Lorain, Ohio.

POROTNIKI:

I. porotnik: JOSIP SVOBODA, 638 Maple Ave., Johnstown, Pa.
II. porotnik: ANTON PINTAR, Box 204, Moon Run, Pa.
III. porotnik: MIHAEL KRIVEC, Box 324, Primero, Cole.

VRHOVNI ZDRAVINIK:

M. A. M. BRALLIER, Grove St., Conemaugh, Pa.

Cenjeni društva, održoma njih uradniki, so ujedno prešeni, poštujte denar naravnost na blagajnika in nikogar drugega, vse dopis pa na glavnega tajnika.

V sinčajo, da opazijo društveni tajniki pri meščnih poročilih, ali sploh kjerishto v poročilih glavnega tajnika kako ponamkinjivosti, naj ne nenumeno naznajo na urad glavnega tajnika, da se v prihodnjem počraviti.

Društveno gleslo: "GLAS NARODA".

Zadnji dnevi Pompeja.

ZOOĐOVINSKI ROMAN.

Angleški spisal: Lord Lytton-Bulwer

Za "GLAS NARODA" prevzel G. POTRATZ.

V luki so se gnetli čolni, vmeš pa so se ponosno gibale pozlačene jahte bogatih meščanov. Ribiški čolni so švigli se im in tja in na visokem morju so kipeli proti nebu visoki jarboli vojne mornarice, kateri je zapovedal Plinij. Ob bregu je sedel Sieljanec, ki je z živahnimi kretnjami pripovedoval grunci ribicem in kmetov čudovito povest o ponesrečenih mornarjih in pričajnih delfinjih — prav tako, kot jih dandanes slišite na pomolu v Napolju.

Sprehajale sta namerila korake proti samotnemu delu obrežja. Sedla sta na majhno skalo, ki se je dvigala iz morja. Pripor, ki se jima je nudil, je prekinil tek pogovora. Clodius, ki si je senil obraz z roko, si je preračunal dobiček preteklega tedna; Grk pa, ki je ljubil solnce, ki je bilo božanstvo njegove domovine in kojega gorki žarki so pluli po njegovih žilah, je zrl na široko morsko gladino ter morda zavidal vsaki vetrč, ki je pihljal proti grški domovini.

"Povej, Clodius," je konečno pričel, "ali si kedaj ljubil?"

"Seveda in še dostikrat!"

"Kdor je večkrat ljubil, ni nikoli ljubil. V resnici živi le en nog ljubzeni, dasiravno je več ponarejenih."

"Ti ponarejeni božički so pa dokaj prijetni."

"V tem se strrijam s teboj. Spoštujem celo senco ljubezni, a veliko više cenim njo samo."

"Torej si se resno in pošteno zaljubil? Ali imaš občutek, katerega nam slikajo pesniki, — občutek, ki nas privede do tega, da pozabimo na gostje, da ne hodimo v gledališča in da pišemo elegije? Kaj takega bi si o tebi ne bil misil. Preveč se znaš privrati!"

"Tako daleč ni še prišlo z menoj," je odvrnil Glaukus smehljaje. "Nisem zaljubljen, a bil bi lahko, ako bi imel priliko, videti predmet moje ljubezni."

"Ali naj ti imenujem ta predmet? — Ali ni hčerka Diomed? Ona te uhojuje in svojih čustev tudi ne skriva. Pri Herkulu! Zopet sem prišel na ta predmet: prav tako bogata je kot lepa. Srečen bo človek, ki jo bo dobil."

"Ne, nimam veselja, da bi se prodajal. Diomedova hčerka je lepa, rad pričnam, in ako bi ne bila hčerka oproščenca, bi morda... a ne, svojo lepoto nosi na obrazu. Njeno vedenje pa ni dekljeno in tudi ne pozna rugega kot zabavo."

"Zelo nevhalezen si! — Povej vendor, kdo je ona srečna dečica?"

"Takej zveč. Pred nekaj meseci sem se mudil v Napolju, ki odgovarja popolnoma mojemu vkusu, kajti se vedno nosi znak svojega izvora. Tudi zasluži v polni meri občudovanje radi prijetnega zraka in krasne obale. Nekega dne sem stopil v svetišče Minerve, da se ji priporočim. Svetišče je bilo prazno in zapašeno, a v meni je vzbujalo spominje na rojstno mesto Atene. Seveda sem mislil, da sem sam in zamišljen v molitve, sem glasno izgovarjal besede in solze so spremajale vročo prošnjo. Med molitvijo me je pa predstrelil globok vzhid. Hitro se obrnem in zapamjam za seboj dekljico, ki je klečala. Med molitvijo je bila dvignila pajčedan in ko so se srečale najine oči, sem mislil, da je padel nebeski žarek v mojo dušo. Nikdar, dragi Clodius, nikdar se nisem videl tako krasno oblikovanega človeškega obličja. Nekaka otočnost je le še povzdigovala nebeski izraz tega obraza, izraz, ki ga mi moči opisati, ki izvira iz duše, koterega so naši umetniki znali položiti v obraz Psihe, jzras, ki daje obrazu nekaj božanstvenega. Solze so ji tekle po licu. Tačko sem spoznal, da je tudi ona atenskega rodu. Vedel sem, da je Tudi ona molila z menoj, ko sem prosil boginjo pomoći za svoje nešrečno rodno mesto. Z negotovim glasom sem jo nagovoril: 'Ali si tudi Atenka, krasna devojka?' Zarudela je in na pol zakrila obraz z pajčedonom. 'Pepej mojih očetov', je odgovorila, 'počiva ob vodovodu Ilisa. Rojena sem v Napolju, a moje sreča je v Atenah.'"

"Darujva torej skupno boginji," sem rekel. In ko je prišel svečenik, sta stala drug poleg drugega ter odgovarjala na njegove priprišnje. Skupno sva klečala pred kipom boginje — skupno sva polozila venec na njen oltar. Njeno pačne čustvo me je nadvaljalo pri tem opravlju. Tuješ, da je poslovje, učinečne dežele, sva stala sedaj skupaj v svetišču pred kipom domače boginje in povsem naravnno je, da je moje sreča vspomnilo za rojakinjo. Zdelo se mi je, da jo poznam že leta in leta. Priprsto bogoslužno dejanje je bilo zame dogodek, ki mi ostane vedno v spominu. Molče sva zapustila svetišče in ravno sem jo hotel vprašati, kje stannje in ako jo sem obiskati, kje je pristopil mladenič, najbrž njen brat ter jo odvedel proč. Obrnila se je ter se poslovila od mene. Množica ljudi naj je točila. Od tedaj je nisem več videl. Prišedši domov, sem navel pisma, ki so me prisilila, da sem takoj odpotoval v Atene, kajti sorodniki so napenili proti meni tožbo radi dedičnine. Ko sem srečno izvedel svoj opravek, sem se vrnil v Napolj. Preiskal sem celo mesto, a nisem mogel najti čarobne rojakinje. Ker sem upal, da v živahnu vrvjenju Pompeja pozabim na svojo srčno bol, sem prihitel semkaj. To je moja povest. Ne kjeribom sicer, a navdaja me koprenjenje in spominjam se z veseljem na oni dogodek."

Clodius je hotel ravno odgovoriti, ko se jima je približal počasni, slovesnih korakov mož. Oba sta ga takoj spoznala.

Bil je to človek kakih štiridesetih let, visoke, vitke postave in izrazitega obraza. Temna, kot bron rujavkasta koža je kazala njegovo arijatsko pokolenje. Obrazne poteze so kazale nekoliko grški izraz posebno ustnje, čelo in vrat je bil povsem sličen grškemu. Le nos je bil prevelik in močne, naprej strleč kosti niso prispodile one zaokrožnosti, ki je karakteristična grškemu tipu. Oči, velike in temne, so živahnio bliske. Nekaj veličastnega je bilo v tem prodirljivem, oštrem pogledu. Život je nosil mož ponosno in vzvratno in pripusta oblike, ki le še povečala vtič, ki je napravil na človeka ta resni obraz. Oba mlada Pompeja sta naredila znamenje, ki je bilo v navadi v tedanjem času; kajti Arbaces, Egipčan, je bil v slovesu, da ima "hudi pogled". "Prizor mora biti res krasen", je rekel Arbaces ter se mrzlo nasmehnil, "da je privabil veselega Clodija in občudovanega Glauka iz živahnih cest na to samotno obrežje."

"Ali ni narava mična," je vprašal Grk.

"Za razmišljenega človeka pač."

"Oster odgovor, a ne povsem pravilen. Zabava ljubi nasproti: v razvedrili se načinom ljubiti samoto in v samoti vzljubimo razvedriga."

"Take misijo moderni, mladi njenčaki. Prenasičenost smatrajo za globočoumnost in si domislajo, da poznajo vso slast samote, ker se se že naveličali ljudi. V takih izgorelih seh se more narava vzbudit onega navdušenja, ki zamore edini spoznati vso krasoto in čar narave. Narava ne zahteva od vas izžgane strasti temveč mladeničko ognejivost."

"Izžgane, izžpane strasti!" je vzkliknil Glaukus. "Mladost ni nikdar izčrpana. Vsaj jaz do sedaj telega nisem opazil."

Zopet se je nasmehnil Egipčan, a ta smeh je bil mrzel in skrivosten. Celo veselega Clodija je zasebno pri sreu. Oni pa ni odgovorila na glasni protest Glauka temveč rekel z nežnim, turobnim glasom:

"Prav imate, da uživate ure, dokler se vama še nudi prilika. Kmalu zvene roža, hitro izpuhi vonj — in nam, Glaukus, ki smo tajci v tej deželi, oddaljeni od domačih ognjišč, kaj nam preostaja drugega kot uživati ali pa kopreneti v brezplodnem premišljevanju? — Prvega si se oprijel ti, Glaukus, drugo je pa moj delez."

Jasne oči Grka so naenkrat zalihe solze. "Ne govor, Arbaces, ne govor o naših očetih. Pozabimo, da je bila nekdaj na svetu še druga prostost kot pa rimska. — Pozabimo!"

"Ne govor tako," je govoril Egipčan. "Še danes zvečer hoš popolnoma pozabil na vse ter užival, kot da ni bila tvoja domovina nikdar prosta. Zdravstvujta!"

Pri teh besedah se je zavil tesneje v svoji plasti ter odšel počasni korakov.

"Lažje zopet diham," je rekel Clodius. "Kot nekdaj Egipčani, prinašamo tudi mi na svoje veselice s seboj okostnjak. Res, navoznočnost tega Egipčana nam skisla tudi najuknusnejšo kapljico."

"Čuden človek," je rekel Glaukus zamisljeno. "Popolnoma mrtev je za zabave a le navidezno, ako ne lažejo storije, ki krožijo o njem po mestu."

"Govore o nekih orgijah, ki jih obhaja v svoji hiši. Pravijo tudi, da je zelo bogat. Ali bi ga ne mogli dobiti v našo družbo ter ga privaditi kockam? Kako krásna si, igralsko slast!"

"Zelo se navdušuješ," je rekel smehljaje Glaukus. (Dalej prihodnje.)

ANGLEŠČINA.

Mi poučujemo že peto leto angleščino potom dopisovanja. Dobri uspehi. Lahka metoda. Učite doma. Pouk lahko traja šest mesecev. Pišite po pojasmnila še danes. Šolnina nizka.

Slovenska Korespondenčna Šola, 1380 E. 40th St., Cleveland, O.

Prejšnji naslov:
6119 St. Clair Ave., S. B. 10.

RAZGLAS GOZDARJEM.

Stalo dele dobi za dalj časa 1000 mož. Dežati drva po \$1.10 od Corda. Gozd je lep in ravnni. To velja samo gozdarjem. Delo je od Cleveland Cliffs Iron Co., Lumber Department, Marquette, Mich. Za pojasmnila pišite na naslov:

Tony Žnidaršič,
Rumely Valley, Rumely, Mich.
(17-3—16-9)

RED STAR LINE.

Plovilba med New Yorkom in Antwerpom

Redna tedenska zveza potom poštnih paraikov z
brzoparniki na dva vijaka.

LAPLAND
18,694 ton

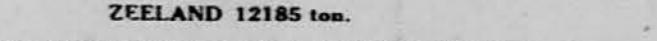
KROONLAND
12,185 ton

VADERLAND
12,018 ton

ZEELAND 12,185 ton

Kratka in odobna pot za potnike v Avstrijo, na Ogrsko, Slovensko, Hrvatsko, Galicijo, kajti med Antwerpom in Imozovanimi deželami je dvojna direktna in lesna.

Posebno se še skrb za odobnost posnikov med krovom. Treći razred ostaja malih kablin za 2, 4, 6 in 8 potnikov.

Za nadaljnje informacije, cona in vsebine listke obrniti se le tel:

RED STAR LINE.
1 No. 8 Broadway,
NEW YORK
64 State Street,
BOSTON, MASS.
709 2nd Ave.,
SEATTLE, WASH.
1319 Walnut Street,
PHILADELPHIA, PA.

1301 "F" Street, N. W.
WASHINGTON, D. C.
219 St. Charles Street,
NEW YORK, ILL.
W. W. cor. Washington & LaSalle
CHICAGO, ILL.
800 Locust Street,
ST. LOUIS, MO.

205 McDermott Ave
WINNIPEG, MAN.
319 1/2 Yonge Street,
TORONTO, ONTARIO,
CANADA
1121 So. 3rd Street,
MINNEAPOLIS, MINN.
31 Hospital Street,
MONTREAL, QUE.

Sedaj je čas da kupite farmo.

Zelimo da kupite farmo v enem letnem času ko se morete najbolje pripraviti, kar je tako more, da dotični zemlji rast. Meseca avgusta je za to najboljši čas, ker v tem mesecu dozore razilicne vrste žita, kot pašenje, ra, ječmen, koren, dobre dobiti in najbolje rastje. Nekaj je najboljši čas za vse žitne rastje, maline, zgodnje vrste jabolk in slike. Avgusta so v najboljši rasti komprir in druge rastline z gomolji in vse vrste solnicja. Prepozno je že da bi videli, kako raste trava in deteli na naših bujnih senožetih, ker je prva roste, nista pač spremeniti v prenapolnjene svilsi. — Povedli vam bom o vseh vrstah Avstrije, kajki so vse bune, kajki so vse rastline, kajki raste v teh krajih in akot vam ho se vse po volji, kar boste vsteli in culti, potem kupite farmo. Sigurni pa smo, da boste tam kupili zemljo, ko boste zvedeli vse, kar vas je zanimalo. Mnogi odidejo pogledati farme v druge kraje, preje predno pridejo sem, kupijo pa tu ne drugje, kar je najboljši dober za vse zemlje in gospodarske razmere krog Avstrijskega veliko boljše kot drugod, ker bi slišali Budinjo, kajki boste tukaj zemlje. Ako torej namernavate, kar je farma, ali pač kaj, vendar pač, pišite nam po vzorce našega glasila "Gospod Colonist". — Pohujemo vam, kajki boste zemljo po vsej možnosti vedno, kakor nitro izidje nova stevilka. Ta list vas seznami z g